

ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Колотюк О.І., Ткачов М.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Правовий механізм інтелектуальної власності охоплює комплекс правових засобів, що регулюють відносини, пов'язані з правами на ці результати. Механізм має на меті захистити творчість та інтелектуальні зусилля авторів та винахідників, які створюють нові ідеї та продукти. До основних складових правового механізму інтелектуальної власності пропонується віднести наступні положення.

Авторське право. Це основний вид права інтелектуальної власності, що захищає літературні, художні, музичні та інші твори авторів. Авторське право надає авторам ексклюзивні права на використання своїх творів, такі як право на відтворення, поширення, публічне показання і зміну творів.

Патентне право. Це вид права інтелектуальної власності, що захищає технічні винаходи. Патент дозволяє винахідникам ексклюзивно використовувати свій винахід протягом певного періоду часу. Щоб отримати патент, винахід повинен бути новим, мати винахідницький рівень і промислову застосовність.

Товарні знаки. Це право відноситься до захисту ідентифікаторів товарів і послуг, таких як назви брендів, логотипи і слогани. Реєстрація товарного знаку дає власнику ексклюзивне право використовувати його для відмінювання своїх товарів і послуг від конкурентів.

Право на промисловий дизайн. Це право захищає зовнішній вигляд і форму продукту (наприклад, дизайн меблів, упаковки, технічних пристроїв). Воно гарантує винахідникам або дизайнерам ексклюзивне право на використання їхнього оригінального дизайну.

Інші форми захисту. До інших форм інтелектуальної власності відносяться права на торговельні секрети (конфіденційні бізнес-інформація), географічні показники походження.

Ці правові механізми інтелектуальної власності допомагають створити стійку систему захисту інтелектуальної творчості та стимулюють інновації і розвиток у різних сферах бізнесу та науки.

Література:

1. Витвицька О.Д. Особливості формування механізму регулювання інвестування інновацій в сучасних умовах // *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування. Сер.: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес.* 2013. Вип. 181(4). С. 85-90.
2. Витвицька О.Д. Концептуальні підходи до дослідження механізму інноваційно-інвестиційного розвитку зерновиробництва // *Агроінком.* 2013. №10-12. С.10-14.
3. Витвицька О. Д., Демешкант Н. А. Особливості інноваційного розвитку економіки і завдання аграрної науки та освіти. *Агросвіт* № 9, 2015. С. 3-7.
4. Shpak N., Vytvytska O., Martynyuk O., Kylaec M., Sroka W., (2022). Formation of management and technological maturity levels of enterprises for their dynamic development. *Engineering Management in Production and Services*, 14 (3), 1-12.